

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 5T/236/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7611010970
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Herichová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2018:7611010970.18

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Herichovej a prísediacich Alžbety Gadušovej a Juraja Perháča, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 9.5.2018 takto

r o z h o d o l :

Y.: Q. B., N.. XX.X.XXXX M. R., A. R. H. Č.. XX

je vinný

-z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods.1, ods. 3 písm. c/ Tr.zákona
-z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona

pretože

-dňa 16. decembra 2010 v čase asi okolo 21.00 hod. v Levoči na sídlisku Západ pred vchodovými dverami baru Texon, kde sa v tom čase nachádzal z dôvodu, že bol privolaný ako člen strážnej služby ALFA SBS na riešenie nahláseného konfliktu v uvedenom bare, fyzicky napadol V. X. N.. XX.XX.XXXX tak, že v momente keď spoločne opustili priestory podniku a stáli tak už pred jeho vchodom, udrel päšťou poškodeného do oblasti ľavého oka, následkom čoho tento stratil rovnováhu a spadol na zem, pričom V. X. mal v čase úderu nasadené dioptrické okuliare, ktoré mu v dôsledku úderu spôsobili ostré performačné poranenie rohovky, čiastočné vyklíbenie šošovky, krvácanie medzi cievkou a bielkom, nakrčenie sietnice, opuch mihalníc a drobné odreniny na pokožke mihalníc ľavého oka s tým, že toto zranenie si vyžiadalo práceneschopnosť v období od 16.12.2010 do 15.9.2011, počas ktorého uvedené zranenie závažne ovplyvňovalo obvyklý spôsob jeho života,

t e d a

-inému úmyselne ublížil na zdraví a spôsobil ním ťažkú ujmu na zdraví,
-dopustil sa fyzicky na mieste verejnosti prístupnom výtržnosti tým, že napadol iného,

o d s u d z u j e s a

Podľa § 156 ods. 3 Tr. zákona za použitia § 36 písm. j/, § 37 písm. h/, § 38 ods. 2 Tr. zák. za použitia § 42 ods. 1 Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 /dvoch/ rokov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona mu výkon trestu podmienene odkladá.

Podľa § 50 ods. 1 Tr. zákona mu určuje skúšobnú dobu v trvaní 20 /dvadsať/ mesiacov.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. mu ukladá trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel v trvaní 3 /troch/ rokov.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zákona zrušuje výrok trestného rozkazu Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. OT 85/2014 zo dňa 29.9.2014, právoplatný dňom 29.9.2014, o treste, ktorý mu bol uložený podľa § 289 ods. 1 Tr. zákona, za použitia § 36 písm. l/ Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák. ako trest odňatia slobody v trvaní 5 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 16 mesiacov a trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel uložený mu podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona v trvaní 3 rokov, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. poriadku ukladá obžalovanému povinnosť zaplatiť poškodenému V. X. N.. XX.XX.XXXX A. R., E. XXXX/X náhradu škody za bolestné vo výške 4.615,9 €.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. ukladá obžalovanému povinnosť zaplatiť Všeobecnej zdravotnej poisťovni a.s. Bratislava, Panónska cesta 2, Bratislava, IČO 35 937 874 náhradu liečebných nákladov poškodeného vo výške 1.643,07 €.

o d ô v o d n e n i e :

Súd vykonaným dokazovaním na hlavných pojednávaniach, vykonanou previerkou výpovede svedka súdom na mieste samom, zistil nasledujúci skutkový stav:

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní využil svoje právo a nevypovedal a vyhlásil, že je nevinný. Bola prečítaná jeho výpoveď z prípravného konania kde uviedol, že dňa 16.12.2010 vo večerných hodinách dostal telefonát na stanici riadenia poplachu, kde mu čašníčka oznámila, že v zariadení Texon sa nachádza osoba, ktorá poškodzuje zariadenie reštaurácie a napáda ostatných hostí. Ako zamestnanec SBS Alfa preto išiel s kolegom na zásah do predmetného zariadenia. Službu mal s kolegom P. G.. Po príchode do zariadenia okolo 20.55 hod. čašníčka označila výtržníka ku ktorému prišiel a požiadal ho o preukázanie totožnosti, načo on nereagoval a ďalej obťažoval hostí stojacich pri barovom pulte. Nakoľko od svojho konania neupustil a na výzvu nereagoval, chytil ho na chrbte za bundu a tlačeníím ho vyviedol von zo zariadenia. Pred vstupom do reštaurácie ho pustil, pričom on sa prudko otočil a výpadom ruky ho chcel udrieť do tváre, tomu obžalovaný zamedzil tak, že dlaňou udrel poškodeného do predlaktia, čím mu jeho ruku odbil a tento sa následne zapotáčal a spadol tvárou dole do odvodňovacieho betónového žlabu. Po tomto vyšlo z reštaurácie niekoľko ľudí, ktorí ho žiadali, aby ho nechal na pokoji, on im povedal, že ho nenapadol ale že tento napadol jeho. Potom im už nevenoval pozornosť, nakoľko s nimi komunikoval jeho kolega a poslal ich dnu. Potom telefonicky privolal štátnych policajtov zavolať na linku 158 kde nahlásil výtržnosť a napadnutie jeho osoby pri služobnom zákroku. Po krátkej chvíli sa výtržník postavil a začal ho opätovne slovne napádať, strkať do neho a mal tendenciu ho udrieť, ale nakoľko bol zjavne v stave opitosti, tak jeho pohyby boli nekoordinované a nepodarilo sa mu to. Potom, čo sa postavil, tak si nad jeho obočím všimol malú tržnú ranu a sa ho aj opýtal, či mu nemá zavolať RZP, čo on odmietol. Nakoľko ho stále napádal, tak do príchodu štátnych policajtov sa mu už venoval jeho kolega a on telefonoval majiteľovi SBS pánovi A., čo mu vyplývalo zo služobných povinností. Po príchode hliadky polície im s kolegom výtržníka odovzdali a stručne vysvetlili, čo sa vlastne stalo. Nato mu jeden z príslušníkov povedal, že sa jedná o známu „firmu“ a následne vykonali zásah, pričom si všimol, že výtržník napáda aj ich. Ich služobný zákrok spočíval v použití hmatov, chmatov a následnom nasadení pút. Po vykonaní zákroku bol naložený do služobného auta, a potom mu jeden z príslušníkov oznámil, že si požiadal o lekárske ošetrenie. Po ich odchode s kolegom vykonal ohliadku zariadenia s cieľom zistiť, či neboli spôsobené škody na majetku, bola zistená škoda, ku ktorej sa vyjadri majiteľ SBS ALFA. Po ohliadke sa vrátili na stanovište a spísal tam záznam o zásahu čo mu vyplýva zo služobných povinností. Počas výkonu zásahu ani on, ani jeho kolega nespôsobili zranenia, ktoré sú uvádzané v uznesení a kladené mu za vinu. Zásah vykonával v súlade so zásadami v zmysle zákona o súkromnej bezpečnosti č. 473/2006 Z.z. Taktiež vykonávanie zásahu v rámci povinnosti člena bezpečnostnej služby nemôže byť hodnotené ako prečin výtržníctva čo je mu kladené za vinu, nakoľko zákon o súkromnej bezpečnosti také neumožňuje. Potom čo výtržníka prevzala hliadka štátnej polície, nebolo smerované voči nim ako hliadke bezpečnostnej služby žiadne obvinenie zo strany príslušníkov štátnej polície, že tento je evidentne zranený a že je potrebné vykonať opatrenie za ich účasti, aby bolo preukázané že či výtržník má nejaké zranenie, v akom rozsahu a kto mu ho spôsobil, resp. spôsobil si ho sám. Žiadal aby bolo voči nemu trestné stíhanie zastavené. Nevedel sa vyjadriť k tomu, či mal počas zásahu výtržník nasadené okuliare, ani či z miestnosti zariadenia je výhľad na dané miesto. Vo vyjadrení k výpovedi poškodeného uviedol,

že nie je pravdou, že tento vychádzal z baru dobrovoľne, lebo on ho vyviedol tak, že ho držal za bundu, nejvil však vtedy známky agresivity, až potom vonku sa otočil a výpadom ruky mu išiel na tvár, preto ho buchol rukou do jeho predlaktia a tak poškodený spadol tvárou, nie na ruky. Na hlavné pojednávanie konané dňa 9.5.2018 sa nedostavil, požiadal aby sa hlavné pojednávanie konalo v jeho neprítomnosti.

Svedok V. X., ako poškodený, na hlavnom pojednávaní vypovedal, že uvedeného dňa keď išiel z práce domov, zastavil sa na tenisových kurtoch, kde vypil štyri pívá a bol tam asi od 18.00 do 20.00 hod. Potom išiel domov, ale cestou sa zastavil v bare Texon, kde stál pri barovom pulte s H. Y., s ktorým a rozprával, vypili tam, potom sa pohádali, boli hlučnejší, pohybovali sa od baru do uličky v bare a potom sa vrátil a asi preto, že boli hlučnejší, bola privolaná SBS. Uviedol, že boli vulgárni asi aj k čašníčke, ktorá ich upozorňovala, zrejme to otravovalo aj iných ľudí. Potom prišiel člen SBS Q. B., s ktorým už predtým mal konflikt a vyzval ho aby išiel preč. Keď mu to povedal, poškodený mu hovoril, že ako môže robiť SBS keď mu dlží peniaze, teda nielen jemu ale polovici Levoče. Potom poškodený išiel pred ním sám vonku, obžalovaný za ním a tak vyšiel vonku pred vchod, otočil sa a dostal ranu do oka od pána B., tak potom spadol na zem a otočil sa na obžalovaného preto, že sa chcel s ním rozprávať. Na jednotlivé otázky zodpovedal, že keď prišla hliadka SBS, za chrbtom sa mu ocitol obžalovaný a povedal mu aby odišiel preč a potom si vymenili nejaké vety, obžalovaný ho požiadal o to, asi aby bol slušný a išiel preč. Potom svedok išiel vonku kráčať pred obžalovaným a potom sa tak bokom otočil a dostal úder, zrejme pravou rukou do ľavého oka, pričom vtedy mal dioptrické okuliare, ktoré vždy nosí. Následne spadol na zem tak, že padal dopredu na kolená a ruky a keď ležal na zemi, z reštaurácie vyšli Q. T. P. T., pričom rozprávali, či ho chce obžalovaný zabiť. K pádu uviedol, že už si nepamätá, ale pripúšťa, že mohol spadnúť do snehu ľavou stranou hlavy, avšak moment spadnutia si nepamätá. Vonku v tom čase bol sneh, pred reštauráciou bol priestor odpratáný, bola tam medza na ktorej bol sneh, a on do toho spadol. Potom zacítil bolesť, otras, asi mu spadli okuliare po udere, tieto hľadal, ale ich nenašiel. Zo zeme mu pomohol vstať pán T., potom vyšiel vonku aj kolega obžalovaného, rozprávali tam, či majú zavolať políciu, ktorá potom aj prišla, tak začali zisťovať čo sa stalo, on tam nadával na všetkých, keď videli že má zranenie, chceli aby išiel na ošetrovanie, on nevie prečo, ale nechcel ísť, potom keď kľučal na zemi, asi potom čo použili voči nemú nejaký chvat, nasadili mu dozadu na ruky putá. Svedok uviedol, že on sa vulgárne vyjadroval na ich adresu, resp. na adresu všetkých, lebo bol v šoku. Potom bol s políciou na ošetrení, kde s ním veľmi nekomunikovali, nepýtali sa ho ako to zranenie vzniklo, len sa vyjadrili, že musí ísť na ošetrovanie do Popradu. K zraneniu uviedol, že mal natrhnutú sietnicu, poškodenú buľvu a šošovku, na ľavé oko vidí na pol metra aj to len obrysy, pričom dovtedy mal na obidvoch očiach dioptrie č.2. V dôsledku poranenia bol operovaný v Poprade, potom prevezený do nemocnice v Prešove, kde absolvoval ďalšiu operáciu oka a bol tam hospitalizovaný do 28.12.2010 a celkovo bol práceneschopný do 15.9.2011. Žiadal náhradu škody za bolestné ohodnotenú znalcom za 310 bodov a škodu na dioptrických okuliaroch 230 €, ktoré kúpil v roku 2009.

Svedkyňa P. F. vypovedala, že v uvedenom čase pracovala ako čašníčka v Texon bare a poškodeného už poznala dovtedy, pričom prišiel vtedy večer do baru okolo 21.00 hod. sám a začal zabŕdať do pána Y., potom bola medzi nimi aj šarvátka pri ktorej poškodili sadrokartónovú stenu, pričom ona chcela, aby uhradili škodu a pán X. bol na ňu vulgárny, škodu uhradiť odmietol, preto volala SBS. Pán X. bol opitý, vulgárny aj na pána Y., pričom on je vulgárny stále keď je opitý, vtedy sa tam tackal, bol hlučný a kričal. Potom čo zavolala na SBS, prišiel pán G. s pánom B. a nevie ktorý z nich bral pána X. vonku. Potom čo sa stalo, nevidela, len videla ako pán T. P. T., ktorým išla k stolu s objednávkou, išli von, a keď sa ich pýtala kde idú, povedali, že niekto niekoho udrel, preto položila objednávku na stôl a išla za nimi vonku, kde už bol aj pán G. P. T. B. T. sa vracali späť a títo hovorili, že B. udrel X.. K osobe X. uviedla, že tento pozná aj ako suseda z bytovky, pričom už ho v minulosti upozorňovala na jeho správanie sa, pretože slovné napádal hostí a to vtedy keď mal vypité, aj vtedy keď prišiel už mal vypité, takže kvôli tomu hoci sa dožadoval, alkohol mu nedala a keď mu to povedala, bol aj na ňu sprostý a vulgárny bol potom, keď sa chcela s ním dohodnúť aby zaplatil škodu. Bola prečítaná výpoveď svedkyne z prípravného konania / zo dňa 3.10.2011/ kde uvádzala okrem iného, že keď prišli z SBS páni B. P. G., ona bola pri jednom stole, kde obsluhovala, tak im len ukázala na pána X., ku ktorému išiel pán B., nevie, či mu niečo hovoril, lebo ona bola od nich asi 10-12 m, len videla ako ho chytil rukami odzadu za odev, pootočil a naznačil mu, že má ísť pred ním, pán X. sa trochu vzpíeral, vadilo mu to, tak potom v podstate išiel pred ním dobrovoľne bez problémov. Potom prišiel k nej pán G., ktorý zisťoval čo sa stalo. Potom, čo zákazníci T. P. T. vyšli vonku, ona tiež vybehla sa pozrieť čo sa deje, pričom vtedy niektorý z nich jej povedal, že B. udrel X., čo ona však nevidela. Potom po čase prišli aj štátni policajti, vonku niečo riešili a po určitom čase vošli do baru sa jej pýtať, čo sa stalo. uviedla, že poškodený mal aj vtedy okuliare keď ho vyvádzal

pán B., potom keď sa bola vonku pozrieť, trochu zahliadla na pána X. a všimla si, že nemal okuliare a zdal sa jej nejako opuchnutý v oblasti tváre, detailne ho však nevidela. Čo sa týka pána B., tento bol už v bare na zákrok viackrát, pričom nikdy nijaké problémy nemal. K takto prečítanej výpovedi uviedla, že si nepamätá ako to bolo, ale pokiaľ tak vypovedala, tak na tom trvá, uviedla však, že nevidela že bol poškodený opuchnutý a ani si nepamätá, že tak povedala.

P. G. ako svedok na hlavnom pojednávaní vypovedal, že dostali telefonát v rámci výkonu služby SBS, že majú ísť na zákrok do predmetného baru, pričom on oslovil čašníčku, čo sa deje, kde je ten čo robí výtržnosti, pričom si nevšimol kde je kolega. Vtedy čašníčka ukázala poškodenú stenu s tým, že to poškodil X., ktorého už poznal, pretože už viackrát ho vykázal zo zariadenia, nakoľko keď si vypije, je strašne agresívny. Keď sa takto rozprával s čašníčkou, začul buchot stoličky, keď sa otočil, vyskočili traja čo sedeli pri dverách, vyšli vonku, vybehol aj on, aby nebola hromadná bitka a keď vyšiel von, nad X., ktorý kľučal, stál kolega a X. vulgárne nadával, pričom sa mu zdá, že X. mal na čele krv, preto sa ho aj opýtal, či nepotrebuje pomoc a tento povedal, že nie. Tí traja čo vyšli vonku hovorili, že X. udrhel B.. Popísal keď vyšiel von X.Š. kľučal pri rigole, B. pri ňom stál, bol tam M. T. P. Q. T., lebo týchto pozná, bola tam aj nejaké dievča a chlapec. Potom čo sa opýtal X. či nepotrebuje pomoc, tento vyskočil a hovoril B., že ho zabije, načo zakročil svedok tak, že chytil X. za ruku a odviezol ďalej a B. potom zavolať políciu. V čase keď vyšiel on von, X. už okuliare nemal, pokiaľ sa týka osvetlenia, v bare je osvetlenie, ale vonku nebolo ani pouličné, bola tma. Potom keď prišli policajti, X.š aj im začal nadávať vulgárne, títo ho potom spacifikovali tak, že mu dali na ruky putá, pričom ešte predtým keď policajti chytali X., tento sa mykal, tak aj X. spadol do rigolu. K tomuto incidentu došlo niekde pri rigole, čo bolo asi 2 m od dverí. Počas jeho prítomnosti X. sa nevyjadroval o tom, že ho B. napadol. Inak k osobe X. sa vyjadril, že jeho už viackrát vyvádzali z baru kvôli jeho správaniu, lebo vylieval vína, nadával, pričom keď má vypité, tak je mimo, pričom v tom čase podľa svedka bol opitý „na mol“.

Q. K. ako svedok vypovedal, že vykonával službu ako policajt OOPZ v Levoči a s kolegom bol vyslaný stálou službou, že pán X. robí výtržnosti, pričom tohto už poznal z minulosti, keďže výtržnosti robil aj predtým. Po príchode pred bar videl tam stáť X. s SBS-kármí, pričom videl, že X. mal rozbité, nevie ktoré, oko. Najprv sa rozprávali s členmi SBS ktorí sa vyjadrili, že napádal zákazníkov, rozbil stenu, tak sa išli opýtať aj čašníčky, ktorá to potvrdila aj to, že napádal zákazníkov, bol opitý a vulgárny a potom, čo si zapísali tieto údaje, vyšli vonku. Tam sa pýtal X. od ktorého chcel vysvetlenie, ktorý sa pohol smerom k nemu a keďže ho už z minulosti poznal, zo služobných zákrokov, vedel, že je agresívny, už v minulosti rozkopal vypínače a zásuvky na oddelení polície, tak voči nemu zakročil tak, že ho zvalil na zem, pričom spadol aj on a potom prišiel kolega P., dali mu na ruky putá a aj tak bol agresívny. Keď takto spadli na zem s X., spadli skôr na bok. V tom čase bola vonku tma, svetlo vychádzalo len z presklenia baru, nebol tam ani reklamný panel ani v blízkosti verejné osvetlenie, hľadali aj okuliare X., ale ich nenašli. Keďže mal X. poranenia, rozhodli sa, že idú s ním na ošetrovanie. S X. sa nedalo rozprávať, pretože len nadával a rozprával, že nemá okuliare. Podľa svedka X. bol pod tak vplyvom alkoholu, že sa tackal, a mal asi 2-3 promile. Svedok sa od člena SBS pýtal čo sa vlastne stalo a tento sa vyjadril, že keď vychádzali vonku bol X. agresívny, on do neho štuchoľ a X. mal spadnúť na odvodňovací kanál, pričom aj tam okuliare hľadali, ale žiadne stopy tam nevideli, lebo bola tma.

Svedok L. P., rovnako ako príslušník polície v Levoči, bol vyslaný s kolegom K. na zákrok, pretože pán X. mal robiť výtržnosti, pričom túto osobu už poznali z minulých služobných zákrokov. Po príchode na miesto stáli tam dvaja príslušníci SBS, ktorých poznal z videnia a stál tam aj pán X., ktorý bol poranený na ľavom oku a tiekla mu po tvári krv. Po ich príchode X. vykrikoval, aby zmizli a že kde má svoje okuliare. Svedok sa preto išiel opýtať čašníčky čo sa stalo, kolega ostal vonku a táto mu povedala, že tam X. prekopol nejakú stenu, nadával hostom. Potom čo vyšiel svedok z baru von, videl ako X., ktorý stál asi meter od jeho kolegu, rozbehol sa k nemu, tento ho spacifikoval, pričom spadli spolu vedľa chodníka na bok na nakopený sneh, on pribehol k ním a spolu dali X. putá. Poškodený sa k zraneniu nevyjadroval, bol opitý a dožadoval sa len okuliarov, preto svietili baterkou a ich hľadal.

J. Q. A. ako svedok na hlavnom pojednávaní vypovedal, že bol v bare Texon s jedným priateľom a všimol si konflikt medzi V. X. P. Y., ktorý bol vyvolaný X., Y. potom chytil X. pod krk, oni do toho zasiahli tak, že ich rozdelili, potom odtiaľ odišiel a obidvaja ostali pri barovom pulte, potom sa to znovu zopakovalo a potom zrejme obsluha zavolať SBS, pričom prišli dvaja páni, medzi nimi B., ktorého poznal z videnia a potom vyšli s X. vonku. Nepamätá ako presne v akom poradí vychádzali vonku, ale žiadnu agresivitu medzi nimi nevidel. Čo sa potom odohralo vonku, nevidel a keď on odchádzal preč, už vonku nikto nebol.

Q. T., svedok na hlavnom pojednávaní uviedol, že často sa stretáva v bare Texon s kamarátom a sedel tam vtedy s T. pri dverách. X. každý pozná, vie byť otravný, ale do bitky neskáče, skôr bitku dostáva. Aj vtedy bol pri nich pri stole, upozornili ho aby odišiel, tak odišiel k baru, kde on už potom nevidel a potom prišla strážna služba, vyvliekli ho vonku a tam mu dal jednu ranu, načo on spadol do snehu, tak potom vyšli vonku aj oni. K napadnutiu obžalovaným svedok uviedol, že videl keď vychádzali vonku, otvorili sa dvere, B. strčil X. tak, ako ho držal zozadu a dal mu ranu, nevie kde ho trafil, do ktorej časti tela, ale nie do brucha, nevidel žeby ho bol päťou udrel do tváre. Dodal, že vonku vychádzali tak, že išiel X., potom obžalovaný, ktorý ho držal pred sebou za oblečenie a jeho kolega G., ktorý ostal stáť v chodbičke medzi dvomi dverami idúcimi do baru ale vo výhľade im nebránil. Z miesta kde oni sedeli videli priamo na vchodové dvere, ktoré sú drevené so sklom a boli dvoje dverí. V bare bolo dobré osvetlenie a vonku je vidieť cez okná baru. On potom s kamarátom vyšli vonku a keď prišiel von, videl ako sa X. dvíhal zo zeme a mal krvavé obočie a nemohol nájsť okuliare, vstával z miesta pri kanály, čo bolo vo vzdialenosti 2 - 3 m od vchodu do baru. Bola prečítaná časť výpovede svedka z prípravného konania v časti kde uvádzal, že keď od nich odišiel X., už na neho výhľad nemali, ale bolo počuť že je otravný, miestami až vulgárny, urážal zákazníkov a s niekým mal menší fyzický kontakt, v dôsledku čoho došlo k poškodeniu nejakej sadrokartónovej steny a nato čašníčka volala na neho pracovníkov SBS, k prečítanej výpovedi svedok uviedol, že keď tak vypovedal, tak je to pravdou. Ďalej bola prečítaná časť výpovede svedka kde uvádzal že potom čo vyšiel vonku X. B. B., za nimi išiel aj pán G. a keď boli asi 2-3 m od vchodových dverí, od stola videl ako B. sa trochu pootočil a z ničoho nič udrel V. X. päťou do oblasti tváre, na oblasť oka, po ktorom údere V. spadol na zem. K tomuto svedok na hlavnom pojednávaní uviedol, že videl ako ho udrel pravou rukou do ľavého oka a toto na pojednávaní neuviedol, pretože odvtedy sú už 2 roky. Potom čo vyšli vonku, X. sa dvíhal, alebo už stál, ale ako na ktorú časť tela spadol, to nevidel. Svedok si nepamätal či sa niečo s obžalovaným, keď vychádzali vonku rozprávali, keď vyšiel vonku a pýtal sa X. čo sa stalo, čo mu je, nevie čo povedal, pričom oni, obžalovaný s poškodeným, sa tam hádali, ale obsah toho si nepamätá. Potom sa vrátili do baru, čo sa dialo potom vonku, nepamätá sa a zvnútra nevidel, či prišla polícia, videl len ich keď odchádzali preč on nikomu z policajtov nepovedal čo sa stalo, nevie prečo, potom to povedal asi rodičom, potom asi ich ako svedkov uviedol X., ktorý je jeho bývalý švagor a teraz kamarát. Bola prečítaná aj časť výpovede svedka z prípravného konania, ktorú potvrdil v časti kde sa vyjadroval k vonkajším podmienkam a to, že bola tma, vonku snežilo, pred barom svietila lampa a celé miesto je podstatne dobre osvetlené aj samotným pouličným osvetlením, teda na dané miesto bolo dobre vidieť a od stola mal priamy výhľad a bolo to vo vzdialenosti cca 7-8 metrov.

M. T. ako svedok vypovedal, že už si na to veľmi nepamätá, vie, že už bol večer, zima, prišiel s T. P. K.T. do baru, prišiel k nim V. X., ktorému povedali aby odišiel a niečo sa potom pri bare stalo, potom prišla SBS B. P. G., potom odchádzali vonku, išli tak, že prvý išiel X., za ním B. a potom G., ktorý bol v chodbičke a B. s poškodeným boli vonku a nato B. udrel X.. Keď to oni videli, išli vonku, teda len on s T. P. X. ležal už na zemi, G. ešte stál v chodbičke, ale im nebránil vo výhľade, lebo dvere sú dosť široké. Videl, že B. udrel X. a keď vyšli vonku pýtal sa B. prečo ho udrel a on povedal, aby sa nestarali a išli dnu, tak potom odišli, zdržali sa tam asi 10 minút a odišli preč. K osobe X. uviedol že vtedy bol dosť opitý a vonku vychádzal potom sám, bol kľudný. Uviedol, že on sedel pri stole oproti dverám tak, že sedel s T. priamo tvárou ku vchodovým dverám a K. sedel chrbtom k dverám, ale im nebránil vo výhľade. Pamätá si len to ako V. X. padal, nevie či, a ako ho obžalovaný udrel. Bola preto prečítaná jeho výpoveď z prípravného konania kde popisoval, že keď boli vonku obžalovaný a poškodený k nim boli otočení bokom, vtedy doslova z ničoho nič pán B. udrel päťou pána X. do oblasti tváre smerujúc pod oko. Išlo len o jeden úder, potom X. spadol na zem pričom ostal v polohe tvárou do snehu, ale to netvrdí jednoznačne, nakoľko po údere hneď s Q. vstal od stola a vybehol von. Oslovil B. prečo ho udrel keď mu tento nič nespravil. Keď vybehli pred bar vonku bol aj pán G., ktorý sa im postavil do cesty s tým aby to nechali tak. Uviedol aj to, že V. našli na zemi ale už sa pootáčal a snažil sa vstať. Potom oni odišli k svojmu stolu, tí vonku sa posunuli od vchodových dverí na bok, kde čakali na štátnu políciu, kto ju volal, nevie. Oni potom asi po 10. minútach odchádzali z baru, B. bol opretý o parapet a V. X. stál oproti nemu, bol skrvavený v oblasti oka a B. nadával, načo ho svedok upozornil a odišli preč. Vtedy pred vchodovými dverami svietilo svetlo. Svedok k prečítanej výpovedi uviedol, že už si nepamätá ako to bolo, ale vtedy si to pamätal a potvrdil túto svoju výpoveď.

Z písomného znaleckého posudku Doc. V. M. V. E., znalca z odboru zdravotníctvo, odvetvie oftalmológia k zraneniam, ktoré utrpel poškodený V. X. dňa 16.12.2010 vyplýva nasledovné: - u poškodeného došlo k úrazu oblasti ľavého oka, pričom došlo k ostrému perforačnému poraneniu rohovky. Do tejto rany bola vytlačená dúhovka, ktorú bolo potrebné vrátiť počas chirurgického ošetrenia

späť do oka a čiastočne odstrániť. Tým vznikla deformita zrenice. Rohovkovou ranou vyčnieval aj sklovec, ktorý sa normálne nachádza až za šošovkou. Úrazovým dejom bola zmenená poloha šošovky, bola čiastočne vyklbená v dôsledku toho, že bol čiastočne roztrhaný jej závesný aparát. Šošovka bola poškodená aj mechanicky, v dôsledku čoho sa skalila a bolo ju potrebné odstrániť. Ďalej úrazovým dejom bolo spôsobené krvácanie medzi cievkou a bielko, najviac v hornom vnútornom kvadrante, okrem toho bol spôsobený opuch mihalníc ľavého oka a drobné odreniny na pokožke mihalníc ľavého oka. Rana rohovky vznikla pravdepodobne poranením sklom z okuliarov. Súčasne na oblasť ľavého oka pôsobila aj tupá sila, nakoľko nastalo vytlačenie dúhovky von z oka, vytrhnutie závesného aparátu šošovky s následnou zmenou jej polohy smerom nahor. Nejedná sa o ruptúru oka, teda jeho roztrhnutie, ako sa uvádza v počiatočných lekárskech záznamoch. Ruptúra rohovky je totiž extrémne zriedkavá a obvykle má oblúkovitý priebeh a nachádza sa na bielku tesne za prechodom rohovky a bielka. K zraneniu mohlo dôjsť úderom päste do ľavého oka, pričom mal s vysokou pravdepodobnosťou nasadené okuliare, charakter rany rohovky svedčí o ostrom poranení. Ak by poškodený nebol mal nasadené okuliare, pravdepodobne by nevznikla rezná perforujúca rana rohovky a zdeformovanie zrenice v dôsledku toho, že dúhovka bola čiastočne vytlačená z oka von touto ranou. Nakoľko pomerne závažné traumatické zmeny vznikli aj na zadnom póle oka, musel byť úder pomerne intenzívny. Intenzita úderu roztrhala čiastočne závesný aparát šošovky, čím táto bola dislokovaná nahor a skalila sa. Úder spôsobil roztrhnutie ciev cievky s následným krvným výronom medzi cievkou a bielko. Poškodený bol obmedzovaný v obvyklom spôsobe života jednak hospitalizáciou od 16.12.2010 do 27.12.2010, na oku mal obväz. Poškodený zranením stratil nateraz stereoskopické priestorové dvojočné videnie. Poškodený ešte v čase podania posudku /8.3.2011/ je stále PN. Súčasne stanovil ohodnotenie bolestného v bodoch, spolu na 310 bodov.

Na hlavnom pojednávaní znalec zotrval na písomne podanom znaleckom posudku, ktorý na základe jednotlivých otázok doplnil nasledovne: znalec pripustil, že k zraneniu oka - poraneniu rohovky mohlo dôjsť po páde na zem a následne pôsobením ostrého predmetu, ktorý perforoval rohovku, jednalo sa len o úzke poranenie, pretože rohovka má približne 11 mm priemer, resp. uviedol, že sa nedá vylúčiť spôsob vzniku zranenia aj poškodením časťou už poškodených okuliarov. Najzávažnejším poranením je perforácia rohovky, potom vznik sivého zákalu šošovky, deformácia zrenice, ktorá vznikla tým, že bola roztrhnutá dúhovka, čo sú už následné komplikácie. Pôsobením jedného úrazového deja došlo k poraneniu rohovky, šošovky a čiastočnému poraneniu sklovca. Najzávažnejšie poranenie si podľa súčasných terapeutických možností vyžaduje liečenie aj niekoľko mesiacov, pretože je možné vyhojiť primárne poškodenie, odstrániť poškodenú šošovku, nahradiť ju umelou, vyoperovať sklovec a nahradiť ho iným materiálom, pričom keďže nevidel posledné záznamy, ale vzhľadom nato, že bolo plánované aj odstránenie časti sietnice, alebo jej časti, liečba mohla trvať aj 5-6 mesiacov. Pokiaľ má poškodený voperovanú vnútroočnú šošovku, ktorá mu vyhovuje, vidí dobre, to je však len domnienka znalca. Akýkoľvek perforujúci predmet, ktorý perforoval rohovku mohol spôsobiť to, že bola vyplavená pôsobením vnútroočného tlaku von. Vnútroočný tlak je vždy vyšší ako vonkajší, to znamená, že keď dôjde k perforácii, tak ten vnútroočný tlak vytlačí niečo von a pritom môže vyplaviť aj dúhovku a pokiaľ sa v blízkosti nachádza otvor, tak tento dúhovka zapchá. Teda na toto nemusela pôsobiť veľká sila, stačila aj perforácia. Rozbité okuliare na tvárovej časti nemuseli zanechať iné poranenia, pokiaľ zlomok okuliarov bol tak ideálne konfigurovaný, teda nemusel a mohol byť spôsobený opuch, odrenina a podobne. Znalec potvrdil aj tú časť znaleckého posudku, kde uvádzal, že sa nejednalo o ruptúru oka, teda jeho roztrhnutie, ako je uvedené v počiatočných lekárskech správach, pretože podľa súčasného nálezu, ktorý urobil na základe vyšetrenia, skonštatoval, že sa nejedná o ruptúru ale o rezné poranenie. Charakteristický rozdiel medzi ruptúrou a rezným poranením je v tom, že ruptúra obvykle sleduje okraj rohovky a je lokalizovaná obvykle na bielku, nie na rohovke a tento typ poranenia vzniká následkom tupého násillia na oko /napr. úder golfovou loptičkou, pádom na riadidlá bicykla/, teda oko je vyplnené vnútroočnými tekutinami, ktoré tvorí 98-99% voda, teda oko nie je stlačiteľné a pokiaľ to násillie pôsobí intenzívne, tak nedôjde k tomu, aby sa oko stlačilo, ale sa roztrhne. Znalec k písomnej časti posudku, kde uviedol, že keďže charakter rany rohovky svedčí o ostrom poranení, na zemi sa musel nachádzať ostrý predmet, ktorý by spôsobil rezné poranenie rohovky, pripustil, že tým predmetom mohli byť aj okuliare, ktoré mal poškodený na očiach a ktoré sa pritom rozbili. K úrazovému deju uviedol, že tento urobil ranu na rohovke, na dúhovke, na šošovke a súčasne uvoľnil časť závesného aparátu na ktorom je šošovka, to znamená, že sa mohlo jednať o jeden jediný ostrý premet, ktorý prenikol vlastne do hĺbky oka a súčasne došlo k vytlačeniu sklovca, teda to znamená že je to dostatočné násillie na to, aby došlo k strate vnútroočných štruktúr oka. Pokiaľ je oko deravé, nejaké intenzívne násillie byť nemusí. Znalec pripustil aj to, že k takému poraneniu mohlo dôjsť aj po páde osoby na oblasť tváre, ak mala

táto na očiach okuliare a to aj bez predchádzajúceho pôsobenia násilia na jeho osobu. Podľa kontroly poškodeného, znalec mal možnosť vidieť vyšetrením, že úroveň videnia na oku bola 1/10 normálneho videnia, avšak ako prebehlo ďalšie liečenie, nevie sa vyjadriť. Je možné, že kvalitným vyšetrením a implantáciou vnútroočných šošoviek príslušného charakteru, mohlo a videnie značne zlepšiť. Prax je taká, že pokiaľ dospelý človek príde o jedno oko celkom, tak je limitovaný približne jeden rok. Za ten rok potom druhé oko preberie všetky funkcie, dokáže sa orientovať absolútne bez obmedzenia, sú tam akurát limity, že nemôže vykonávať konkrétne povolanie /rušňovodič, pilot a pod./.. Pokiaľ sa týka terajšieho obmedzenia poškodeného, podľa predpokladu, môže a nemusí byť týmto obmedzený pokiaľ má vnútroočnú šošovku ktorá mu vyhovuje, vidí dobre.

Okresný súd rozhodol naposledy v tejto trestnej veci dňa 26.7.2017 tak, že obžalovaného podľa § 285 pís. b/ Tr. poriadku spod obžaloby oslobodil. V dôsledku podaného odvolania prokurátorom, Krajský súd Košice rozhodol uznesením sp.zn. 4To 88/2017 dňa 17.1.2018 tak, že rozsudok tunajšieho súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu aby ju znovu prejednal a rozhodol. Krajský súd vo svojom uznesení, okrem iného uvádza, že záver okresného súdu o nevine je nezákonný pre prítomné chyby rozsudku v dôsledku toho, že sa nevyporiadal so všetkými významnými okolnosťami pre rozhodnutie. Prvostupňový súd nevyhodnotil všetky doposiaľ známe okolnosti prípadu a jednak neurobil logicky odôvodnené úplné skutkové zistenia. Prvostupňový súd v prípade obžalovaného Q. B. nevyhodnotil všetky okolnosti prípadu jednotlivo, i v ich súhrne a neurobil logicky odôvodnené skutkové zistenia. Okresný súd už raz rozhodol rozsudkom z 11.3.2014 keď obžalovaného podľa § 285 písm. b/ spod obžaloby oslobodil, po zrušení krajským súdom súd vykonal úkon - previerku výpovede svedka M. T. na mieste činu, postupoval v zmysle zrušujúceho uznesenia, ale nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy. Poukázal na výpoveď poškodeného V. X. ohľadne spôsobu útoku obžalovaného, ktorá je podporená výpoveďami svedkov M. T. P. Q. T. a to aj s poukazom na vykonanú previerku výpovede svedka M. T. na mieste činu s tým, že obaja videli priebeh ako obžalovaný poškodeného udrel do tváre, navyše bolo preukázané, že v skutočnosti mohli konanie obžalovaného vidieť, keďže sedeli pri stole v predmetnom bare, odkiaľ bol priamy výhľad na miesto incidentu. Tento záver nebol vyvrátený ani previerkou výpovede svedka M. T. zvyrazňujúci fakt, že svetelné pomery v priestoroch pred barom boli dostatočné pre identifikáciu konania obžalovaného voči poškodenému. Ani samotná osoba P. G. vzhľadom na rozmery presklených rámov dverí nevyvylúčila možnosť aby svedkovia M. T. P. Q. T. mohli vidieť dianie na mieste incidentu. Výpoveď svedkyne P. F. potvrdila že miesto incidentu kde malo dôjsť k útoku na poškodeného sa nachádza bezprostredne pred vstupnými dverami do baru, čím obrana obžalovaného i tvrdenie svedka P. G. o tom, že incident sa mal odohrať mimo vchodu, mimo priestoru, ktorý mohli svedkovia vidieť, je prinajmenšom nereálna. V kontexte týchto dôkazov, bez rozumnej pochybnosti je možné dospieť k záveru, že výpoveď obžalovaného Q. B. je nevierohodná. Ním predložená verzia je už sama osebe nelogická a to nielen z hľadiska časovej osi, ale aj z vyplývajúcich súvislostí týkajúcich sa jeho osoby, spôsobu jeho konania a ním zvolených a následne použitých prostriedkov. Jeho verzia priebehu skutkového deja je v zrejmom rozpore s ďalšími dôkazmi, na ktoré boli poukázané a to hlavne s výpoveďou poškodeného V. X., ktorú naopak v kontexte všetkých zhora uvádzaných dôkazov treba hodnotiť ako vierohodnú.

Vzhľadom na uvádzané skutočnosti vyplývajúce zo zrušujúceho uznesenia krajského súdu a vyslovený právny názor krajského súdu, ktorým je súd v zmysle § 327 Tr. por. viazaný, rozhodol tak, že uznal obžalovaného Q. B. vinným z prečinov ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. zák. a výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona na základe uvádzaných skutočností vyplývajúcich z rozhodnutia krajského súdu. Opätovne poukazuje na výpoveď poškodeného V. X., ktorý popísal spôsob napadnutia zo strany obžalovaného, čím bola poškodenému spôsobená ujma na zdraví, ktorej charakter je potvrdený aj znaleckým dokazovaním znalcom z odboru zdravotníctvo, z ktorého vyplynulo, že poškodenému bola takým konaním obžalovaného spôsobená ťažká ujma na zdraví. Obžalovaný teda napadol poškodeného, ktorého vyvádzať zo zariadenia, na základe požiadania personálu, nakoľko tam poškodený vyvolával výtržnosti, avšak napadnutím ktoré spočívalo v údere pästou do ľavého oka, následkom čoho spadol na zem, pričom na očiach mal poškodený v tom čase dioptrické okuliare, bola mu spôsobená uvedená ujma na zdraví. Takýmto konaním obžalovaný naplnil pojmové znaky prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. zákona. V jednočinnom súbehu naplnil skutkovú podstatu prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona, ktorá spočíva v tom, že napadol iného na mieste verejnosti prístupnom. Obžalovaný tak konal po subjektívnej stránke podľa § 15 písm. b/ Tr. zákona a porušil záujem chránený trestným zákonom ktorým je ochrana zdravia občanov.

Obžalovaný v čase skutku bol zamestnaný v ALFA SBS Levoča od 1.7.2007 do 28.4.2011 ako člen strážnej služby strediska registrácie poplachov v Levoči. priebehu pracovného pomeru podával dobrý pracovný výkon, dodržiaval smernice strážnej služby, pracovný čas, disciplínu a pracovné povinnosti vyplývajúce z jeho pracovného zaradenia. Počas celej doby nebol disciplinárne postihnutý. Svoju prácu sa snažil vykonávať zodpovedne, vo vzťahu k ostatným zamestnancom sa správal priateľsky, nebol konfliktný a plnil si svoje úlohy. Celkové hodnotenie z ich pohľadu možno označiť za kladné.

Z úradu miesta bydliska je hodnotený všeobecne, že nie sú známe jeho povahové a charakterové vlastnosti, sklony a záľuby ani jeho správanie sa na verejnosti. Podľa záznamu je evidovaný u neho priestupok podľa § 22 ods. 1 písm. k/ porušením zákona 8/2009 o cestnej premávke /§25 ods. 1 písm. u/, ktorého sa dopustil 27.10.2017.

Podľa odpisu z registra trestov má obžalovaný jeden záznam a to z odsúdenia tunajšieho súdu sp. zn. OT 85/2014 zo dňa 29.9.2014.

Zo spisu Okresného súdu Spišská Nová Ves sp.zn. OT 85/2014 sa zisťuje, že Q. B. bol trestným rozkazom dňa 29.9.2014, právoplatne tým istým dňom, uznaný vinným z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zákona. Bol mu uložený podľa § 289 ods. 1 § 36 písm. j/, písm. l/ Tr. zákona a § 38 ods. 3 Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 5 mesiacov a výkon trestu mu bol podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. podmienčne odložený a určené skúšobná doba v trvaní 16 mesiacov. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel v trvaní 3 rokov. Uznesením súdu sp.zn. OT 85/2014 bolo dňa 29.9.2014 rozhodnuté o započítaní do doby výkonu trestu zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel doba od 27.9.2014 do 29.9.2014. Uznesením súdu sp.zn. OT 85/2014 dňa 6.6.2016 bolo rozhodnuté, právoplatne dňa 14.6.2016 o podmienčnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá a bola mu uložená skúšobná doba v trvaní 2 rokov, ktorá plynie do 14.6.2018. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 14.6.2016. Uznesením zo dňa 25.2.2016 právoplatne dňa 30.3.2016 bolo súdom rozhodnuté o osvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe, ktorá uplynula 30.1.2016.

Obžalovanému súd ukladal trest v zmysle zásad pre ukládanie trestu uvedených v § 34 Tr. zákona. Zohľadnil pritom poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 písm. j/ Tr. zákona, ktorou je to, že pred spáchaním skutku viedol riadny život. Na druhej strane zohľadnil aj priťažujúcu okolnosť v zmysle § 37 písm. h/ Tr. zákona teda to, že spáchal viac trestných činov, keďže sa mu ukladá súhrnný trest za viac trestných činov. Obžalovaný uvedený skutok spáchal predtým, než bol súdom v konaní sp. zn. OT 85/2014 odsúdený pre iný trestný čin, preto mu ukladal trest v zmysle § 42 Tr. zák. teda trest súhrnný. Hoci zo spisu sp. zn. OT 85/2014 vyplýva, že bolo rozhodnuté o osvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe, avšak odsúdenie nemá zahladené, pretože nemá vykonaný trest zákazu činnosti, nakoľko mu plynula ešte skúšobná doba z podmienčného upustenia od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti, ktorá mu má skončiť dňa 14.6.2018. Vzhľadom na uvedené pri zohľadnení obdobia ktoré uplynulo od spáchania skutku, pri zohľadnení poľahčujúcich a priťažujúcich okolností v zmysle § 38 ods. 2 Tr. zák. uložil obžalovanému trest odňatia slobody ako trest súhrnný v trvaní dvoch rokov, teda na dolnej hranici trestnej sadzby § 156 ods. 3 Tr. zákona a výkon trestu mu podmienčne odložil a určil skúšobnú dobu v trvaní 20 mesiacov. Keďže predmetným rozhodnutím bol obžalovanému uložený aj trest zákazu činnosti, súd v zmysle § 42 ods. 2 Tr. zákona súčasne uložil obžalovanému aj predtým uložený trest a to trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel v trvaní 3 rokov tak, ako mu bol uložený v konaní sp. zn. OT 85/2014. Súd súčasne s týmto rozhodnutím zrušil v zmysle § 42 ods. 2 Tr. zákona výrok o treste z trestného rozkazu tunajšieho súdu sp. zn. OT 85/2014, ako aj všetky rozhodnutia obsahovo na tento výrok nadväzujúce, ktoré vzhľadom na zmenu ku ktorej došlo týmto zrušením, stratili svoj podklad.

Poškodený prostredníctvom svojej zástupkyne si uplatnil náhradu škody za ohodnotenú bolesť a ďalšiu škodu súvisiacu s účasťou na vyšetreniach celkovo sumou 5.144, 8 €. Keďže bol preukázaný jeho nárok len týkajúci sa hodnoty bolestného a to za 310 bodov podľa ohodnotenia zranení znalcom, súd priznal obžalovanému náhradu škody zodpovedajúcu sume 4.615,9 € /l bod á 15,38 €/l. So zvyškom nároku súd poškodeného odkázal na civilný proces.

O nároku Všeobecnej zdravotnej poisťovne súd rozhodol v zmysle § 287 ods. 1 Tr. por. a uložil obžalovanému zaplatiť na vyúčtovaných nákladoch súvisiacich s ošetrením poškodeného sumu 1.643.07 €.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho oznámenia. Oznámením je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu sa má rozsudok doručiť. V neprítomnosti takej osoby je oznámením až doručenie rozsudku.